

בג"צ 5429/07**בבית המשפט העליון
בשבתו כבית משפט גבוה לצדק**

1. עמותת רופאים לזכויות אדם
2. גישה – מרכז לשמירה על הזכות לנוע (ע"ר)
ע"י ב"כ עוה"ד נעם פלג ו/או שרי בשי ואח'
גישה – מרכז לשמירה על הזכות לנוע (ע"ר)
טל' 6244120-03 פקס - 6244130

העותרים

נגד

1. שר הביטחון
 2. שר הפנים
- שניהם על ידי פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים ירושלים

תמשיביםהודעה מעדכנת מטעם המשיבים

בחתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 20.6.07 מתכבדים המשיבים להגיש הודעה מעדכנת, כדלהלן:

1. במסגרת העתירה שלפנינו התבקשו שלושה טעדים, כדלקמן:

מדוע לא יחדשו המשיבים לאלתר את הטיפול בפניית תושבי עזה להיכנס לישראל לצורך קבלת טיפול רפואי בבתי חולים בישראל, בגדה המערבית ובחוף.

מדוע לא יפתחו לאלתר את גבולותיה של רצועת עזה למעבר חולים ופצועים הזקוקים לטיפול רפואי בישראל בגדה המערבית ובחוף.

מדוע לא יאפשרו ל- 13 חולים ופצועים המנויים בנספח ע/10 לעתירה, אשר נשקפת להם - לטענת העותרים - סכנת חיים מיידית, להכנס לישראל לאלתר לצורך קבלת טיפול רפואי דחוף ומציל חיים, ולכל הפחות מדוע לא יבחנו בקשות אלה באופן פרטני.
2. בתשובת המדינה מיום 20.6.07 ובמסגרת הדיון שהתקיים באותו יום, הובהר לבית המשפט הנכבד, כי תמונת המצב המועלית במסגרת העתירה אינה מדויקת, בלשון

המעטה, וכי בניגוד לנטען בעתירה, לא הותקבלה החלטה בדבר סגירתו המוחלטת של מעבר ארז ביום 14.6.07 החוסמת באופן מוחלט מעבר של חולים לישראל.

עוד הובהר לבית המשפט הנכבד, כי לאור המצב הביטחוני בשטח היום והשתלטות פעילי המא"ס על הנעשה ברצועה, ישנם קשיים רבים, אותם פירטו המשיבים בכתב ובדיון שהתקיים ביום 20.6.07, המקשים על פעילות שוטפת ויעילה מול הצד הפלסטיני בעניין זה. כן הובהר, כי כל הענות לבקשה, הכוללת פתיחה של המעבר בארז, מסכנת את שלומם של החיילים והאזרחים במקום.

עם זאת, הובהר, כי ככל שמדובר בחולים אשר נזקקים לטיפול רפואי מציל חיים, על אף כל הקשיים הכרוכים בכך, נעשה מאמץ לאפשר את יציאתם משטח הרצועה לישראל. המשיבים הבהירו במהלך הדיון ביום 20.6.07, כי נכון לעת הזו, ישנו גורם במשרד הבריאות הפלסטיני שחיה אמון על הקשרים עם צה"ל בעניין זה עד למאורעות האחרונים, אשר דאג לקליטת הבקשות מהחולים הפלסטינים, למיון ותיעודן, לאימותן, לתיאום הבדיקות עם בתי החולים בישראל, ולתיאום העברתם של החולים מעזה באמצעות אמבולנסים של משרד הבריאות הפלסטיני או הסהר האדום עד למעבר הישראלי. גורם זה אמון גם על הסדרת מימון הטיפולים הרפואיים על ידי הרשות הפלסטינית. כפי שנמסר על ידי המשיבים, גורם זה ממשיך לתפקד מביתו ונמצא בקשר יציף עם משרדו, והוא נמצא בקשר קבוע ויומיומי עם קציני המת"ק במעבר ארז, בדרגות בכירות, וממשיך להעביר להם בקשות אשר נבדקות ומתואמות על ידו. לא זו אף זו, המשיבים הבהירו כי בפועל, אף בשבוע האחרון, יצאו חולים מהרצועה לישראל לאחר תיאום שנערך מול הגורם האמור.

אשר לבקשת העותרים במסגרת הסעד השלישי, לאשר כניסתם של העותרים המנויים בע/10 לישראל, ולכל הפחות להורות על בדיקת הבקשות באופן פרטני, הבהירו המשיבים, כי ככל שבקשות חפוניים הועברו למת"ק ארז על ידי הגורם המטפל בהן בעזה, הועברו חפניות לבדיקה פרטנית כמבוקש.

בתום הדיון, קיבל בית המשפט הנכבד החלטה, במסגרתה נקבע – בין היתר – כדלהלן:

3.

"...

ד(1) אנו סבורים, כי במציאות הקשה מאוד בשטח, שהחמירה בהרבה מצב קשה ממילא אשר שרו בעזה גם לפני כן, נעשה על ידי המשיבים מאמץ לסייע בפתרון בעיות אנושיות של חולים ופצועים מסוכנים שיש להציל את חייהם. אנו רואים חשיבות במדיניות ההומניטרית שעליה הוצהר, בלי שנידרש לעת הזאת לשאלות משפטיות הרחבות שהועלו, זאת בחינת "כל המקיים נפש אחת מעלה עליו הכתוב כאילו קיים עולם מלא (ירושלמי

סנהדרין ד' כ"ב). על פני הדברים נראה לנו, כי יש הגיון בפתרון המעשי המוצע על ידי המשיבים, בהנחה ובתקווה כי יהא אפקטיבי. גורם פלסטינאי, איש משרד חבריאות הפלסטינאי העובד עתה מביתו, והאמון על רשויות ישראל ומצוי עמן בקשר שוטף בהקשר הרפואי, נראה כפתרון סביר בתנאים הקיימים.

בית המשפט הנכבד הוסיף והביע תקווה, כי ההסדרים האמורים יופעלו במיטב היכולת חרף הקשיים, וביקש כי תוגש הודעה מעדכנת ביום 24.6.07.

4. המשיבים מתכבדים לעדכן את בית המשפט הנכבד כי על פי מה שנמסר לח"מ על ידי הפרקליטות הצבאית, המנגנון להגשת הבקשות הרפואיות באמצעות הגורם הפלסטיני האמור, פועל בצורה רציפה, באופן עליו הודע במהלך הדיון מיום 20.6.07. עוד נמסר לח"מ, כי בקשות רבות כבר הועברו על ידי הגורם הפלסטיני ונבדקו על ידי המשיבים, ובמקרים רבים כבר אושרו הבקשות והחולים יצאו מתרצועה לטיפול.

להלן פירוט הנתונים שהועברו היום לח"מ על ידי הפרקליטות הצבאית:

א. מנתונים שהועברו היום על ידי הצבא עולה, כי מתוך 13 החולים ששם מצויין בנספח ע/10 לעתירה, 6 חולים כבר הועברו לקבלת טיפול מחוץ לתרצועה. כפי שהודע על ידי המדינה במסגרת הדיון, לגבי 2 מהחולים קיימת מניעה ביטחונית (החומר הביטחוני לגביהם הוצג כבר במהלך הדיון). יוער, כי המניעה הביטחונית בעניין חולים אלה נבחנה שוב לאחר הדיון שהתקיים ביום 20.6.07, וכי לא חל שינוי בעמדה הביטחונית לגביהם. לגבי ארבעה נוספים, מבירור עם הצד הפלסטיני עלה, כי אין בכונת הצד הפלסטיני להעביר בקשות בעניינם. לגבי החולה ה-13 נמסר מהגורם הפלסטיני, כי בקשתו אינה רלבנטית עוד.

ב. מעבר לאמור לעיל, נבקש להציג תמונת מצב בנוגע לכל הבקשות שהוגשו על ידי הצד הפלסטיני מאז ה- 14.6.07, כפי שהועברה לח"מ על ידי הפרקליטות הצבאית, כדלקמן:

- 14.6.07 - הוגשה בקשה ואושרה.
- 17.6.07 - הוגשו 32 בקשות, מתוכן אושרו 5.
- 19.6.07 - הוגשו 15 בקשות, מתוכן אושרו 8.
- 20.6.07 - הוגשו 17 בקשות, מתוכן אושרו 8.
- 21.6.07 - הוגשו 18 בקשות, מתוכן אושרו 13.
- 24.6.07 - הוגשו 23 בקשות, שנמצאות בטיפול.

יצוין, כי מבין הבקשות שלא אושרו, ישנם מקרים בהם קיימת מניעה ביטחונית ו/או חודע על ידי הגורם הפלסטיני כי הן אינן רלבנטיות עוד, וכן מקרים בהם נמצא צורך בהשלמת פרטים או צורך בהחלפת גורם מלווה, וכדומה.

ג. למעלה מן הצורך, שכן כאמור מדינת ישראל עובדת מול הגורם הפלסטיני – ומולו בלבד – וכאמור מהנתונים המובאים לעיל ברור כי מדובר בקשר שוטף ואין צורך בהתערבות כלשהי של בית המשפט הנכבד, נבקש לחביא בפני בית המשפט הנכבד, למען הסדר הטוב בלבד, את תמונת מצב הטיפול באותם תושבי רצועת עזה ששמותיהם הועברו על ידי העותרת לאחרונה למת"ק (לרבות אלה שהועלו במסגרת נספח עת/10 לעתירה), כפי שהועברה לה"מ על ידי הפרקליטות הצבאית :

בסמ"כ הועלו על ידי העותרות 45 שמות. מבדיקה שביצעו המשיבים עולה, כי לגבי רוב השמות הועברו בקשות על ידי הגורם הפלסטיני, וסטטוס הטיפול הוא כדלהלן :

19 מתוך החולים יצאו לטיפול רפואי מחוץ לרצועת עזה.

לגבי 7 נוספים כבר ניתן אישור עקרוני ליציאתם מהרצועה.

לגבי 2 נוספים, העניין נמצא בבדיקה (השלמת פרטים ואבחון ביטחוני).

לגבי 5 נוספים, הסתבר, כי אין מדובר בחולים, אלא בבני משפחה שהיו מעוניינים לבקר חולים (שלוש בקשות מתוכן כבר אושרו, על אף שאין מדובר בחולים עצמם).

לגבי 6 חולים נוספים נמצא, כי קיימת מניעה ביטחונית להחזיר יציאתם לשטח ישראל ולגבי שניים מתוכם, שנכללו בנספח ע/10 לעתירה, כבר הוצג החומר החסוי בעניינם בפני בית המשפט הנכבד.

לגבי 6 נוספים, נמסר מהצד הפלסטיני, כי אין כוונה להגיש בקשות בעניינם מאחר שהוחלט על ידי הצד הפלסטיני כי אין צורך בפנינויים הרפואי לישראל.

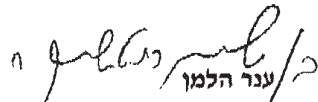
לא למותר יהיה לציין, כי כבר בדיון הסתבר, כי בניגוד לאמור בעתירה, הרשימה בנספח ע/10 לעתירה אינה כוללת רק מי שקיימת סכנה מיידית לחייו אם לא יצא לטיפול מחוץ לרצועה. כך, בעניינם של שני מנועי היציאה הביטחוניים, הסתבר בדיון, כי אין מדובר בסכנה לחייהם אלא לסכנה באיכות חייהם.

כאמור בתגובת המדינה מיום 20.6.07, אין עליה משפטית כלשהי להתערבותו של בית משפט נכבד זה בפעולת המשיבים, ולו מן הטעם כי לאף פלסטיני תושב רצועת עזה אין זכות מוקנית לצאת מרצועת עזה לתוך שטח מדינת ישראל.

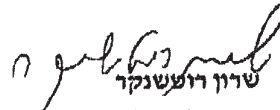
6. עם זאת, כפי שהודגש כבר בדיון הראשון, מדינת ישראל החליטה מטעמים הומניטריים לאפשר במקרים מסויימים כניסתו של תושב רצועת עזה לישראל לצורך קבלת טיפול רפואי, וזאת כאשר נשקפת סכנה מיידית לחייו ואין אפשרות לתת לו טיפול רפואי חלופי בתחומי רצועת עזה, ובכפוף לכך שלא נשקפת סכנה פרטנית ממנו עצמו. בעניין זה עומדת ישראל בקשר רציף עם הגורם מטעם משרד הבריאות הפלסטיני, שהוא האחראי מבחינת המשיבים על הגשת בקשות בעניינים כגון דא, ונחנה מאמונם. כאמור, כל פתיחה של מעבר ארוז מסכנת את חיי החיילים והאזרחים במקום, ולשיקול זה יש ליתן משקל ראוי ונכבד, ודאי כאשר מדובר ביציאה מעזה לטיפולים שאינם "מצילי חיים" במובנו המובחן של מושג זה.

7. לא זו אף זו, מהמפורט לעיל ברור וגלוי, כי המנגנון ההומניטארי עליו הודע לבית משפט נכבד זה, פועל בצורה סדירה וסבירה, ואף מן הטעם הזה אין מקום או צורך בהמשך החתדיינות המשפטית בעתירה זו, והמשיבים מבקשים מבית המשפט הנכבד לדחות את העתירה.

היום: 24.6.07

ענר הלמן

ממונה על ענייני בג"צים בפרקליטות המדינה

שרון רושטינקר

סגנית בכירה א' לפרקליט המדינה